

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני כבוד השופט יחזקאל קינר

עו"ד אביעד פנחס ויסולי
ע"י ב"כ עו"ד איתמר כהן

מבקש

נגד

בנק דיסקונט לישראל בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד יעל מושקוביץ ואורן פכטהולד

משיב

החלטה בבקשה לאישור ניהול תובענה כייצוגית

- 1
2 1. לפניי בקשה לאישור תובענה כייצוגית (להלן: "הבקשה") שעניינה בעמלה הנגבית על ידי
3 המשיב, בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") בגין הנפקת ערבות בנקאית.
4
5 **1. רקע**
6
7 2. המבקש, היה בזמנים הרלוונטיים לבקשה לקוח ובעל חשבון בסניף הבנק בחיפה. ביום 14.6.07
8 ביקש המבקש מהבנק להנפיק עבורו כתב ערבות בנקאית על סך 5,000 ₪. בטופס תדפיס
9 העמלות (להלן: "תדפיס העמלות") שנמסר למבקש על ידי הבנק במועד זה, צוין, בין היתר, כי
10 סכום הערבות עומד על 5,000 ₪; אחוז העמלה שמחויב המבקש הינו 2.6%; תקופת החישוב
11 של העמלה היא לפי שנה, בחישוב יומי; חיוב העמלה הוא עד לתאריך 13.6.08; סכום העמלה
12 בפועל הוא 130.35 ₪; וכי עמלת עריכת מסמכים עומדת על סך של 65 ₪ (ר' נספח ד' לבקשה).
13
14 3. באותו יום הוציא הבנק כתב ערבות בנקאית למבקש לתקופה שאינה קצובה (ערבות שאינה
15 קצובה בזמן תיקרא להלן: "ערבות בלתי קצובה"). צוין בו כי הבנק ערב לתשלום הוצאות
16 משפט שיושתו על ידי בית המשפט העליון בעניין הליך המתנהל שם.
17
18 4. המבקש חויב בסכומים הנזכרים בסעיף 2 לעיל, ובחלוף שנה, ביום 15.6.08, חויב המבקש בגין
19 הערבות הבנקאית בסך נוסף של 135.77 ₪, לפי חישוב של 2.6% לשנה.
20

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

5. להבנת המשך ההשתלשלות העובדתית, אציין כי ביום 5.7.07 פורסם תיקון מס' 12 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשס"ז-2008 (להלן: "התיקון" או "תיקון מס' 12" ו-"חוק הבנקאות" בהתאמה). במסגרת התיקון, נוסף, בין היתר, סעיף 9ט(א) לחוק הבנקאות, לפיו: "הנגיד, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, יקבע, בכללים, רשימה של שירותים שבעדם רשאי תאגיד בנקאי לגבות עמלות מלקוחותיו, ואופן חישובן של העמלות שניתן לגבות בעד שירותים אלה...".
6. בהתאם לכך נכנסו לתוקף ביום 1.7.08 כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), תשס"ח-2008 (להלן: "כללי העמלות"). במסגרת כללי העמלות פורסמה רשימה של שירותים בנקאיים אשר בגינם רשאים התאגידים הבנקאיים לגבות עמלה, וכן פורסם במסגרת התוספת הראשונה שצורפה לכללי העמלות, מבנה התעריפון האחיד במסגרתו תוצגנה העמלות עבור שירותים בנקאיים אלו (להלן: "התעריפון המלא"). בתעריפון המלא, נקבע, בין היתר, באשר למחיר העמלה שרשאי תאגיד בנקאי לחייב בגין ערבות בנקאית: "ערבות מכל סוג (למעט ערבות למשתכנים (... אחוז (מינימום)...)...)".
7. בהתאם לכך, פרסם הבנק ביום 1.7.08 נוסח תעריפון ליחיד/עסק קטן (להלן: "תעריפון הבנק"). במסגרת תעריפון הבנק צוין ביחס לכל שירות גובה העמלה הנגבית בגין השירות, כשהוא מופרד לטורים הבאים: סכום/שיעור; מינימום; מכסימום; מועד גביה; וטורים נוספים שאינם רלבנטיים לענייננו.
- ביחס לעמלה בגין ערבות בנקאית (שתיקרא להלן גם: "ערבות", נכתב בטור "סכום/שיעור" – "7% מסכום העסקה" (ביום 5.10.08 תוקן התעריפון וצוין בו "7% שנתי מסכום העסקה", ונתייחס לנוסח העדכני הנ"ל).
- בטור "מינימום" נכתב "500 ₪ לפעולה" (להלן: "עמלת המינימום").
- בטור "מועד הגביה" נכתב "מידי – בעת ביצוע הפעולה".
- החל מתעריפון שפורסם ביום 28.2.12, הופחת אחוז העמלה השנתית ל-5%.
- העמלה הנגבית על ידי הבנק באחוזים מסכום הערבות, תיקרא להלן: "עמלה שיעורית".
8. מכאן אשוב לתיאור העובדתי בעניינו של המבקש. בעקבות כניסת כללי העמלות לתוקף, ולאחר שהבנק הודיע ללקוחותיו כי יחולו שינויים בעמלות עקב כך, חויב המבקש, החל מיום 14.6.09, בכל שנה, בעמלת מינימום בסך 500 ₪ בגין הערבות הבנקאית שנטל מהבנק, ושעודנה בתוקף. חיוב זה הוא העומד במרכזה של הבקשה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 **ראשית**, טען המבקש כי הבנק לא היה רשאי לגבות ממנו עמלה גבוהה מהעמלה עליה הסכים
2 כי הבנק יחייבו במועד הנפקת הערבות הבנקאית, שהיא כאמור עמלה שנתית של 2.6% מגובה
3 הערבות. לשיטתו, העמלה בה חויב בפועל על ידי הבנק נוגדת את ההסכם שלו עם הבנק ועומדת
4 גם בניגוד לתעריפון העמלות שהבנק עצמו פרסם.
5
- 6 10. **שנית**, טען המבקש כי בהתאם לתעריפון הבנק רשאי הבנק לגבות עמלה מינימאלית של 500 ₪
7 עבור כל "פעולה", דהיינו עבור כל כתב ערבות יחיד. אולם בפועל הבנק חייב אותו בעמלת
8 המינימום בסך 500 ₪ בגין כל שנה בה עמדה הערבות בתוקף, וזאת מבלי שהיה מודע או נתן
9 הסכמתו לחיוב מדי שנה בגין "חידוש" כתב הערבות.
10
- 11 11. **שלישית**, טען המבקש כי ביחס לערבויות שאינן קצובות בזמן, הבנק לא היה רשאי לגבות בכל
12 שנה מראש את העמלה, מאחר שבמועד הנפקת הערבות הבנק לא ידע מה תהיה תקופת
13 הערבות, ומתי תסתיים. אשר על כן, לשיטת המבקש, הבנק רשאי לגבות לכל היותר במועד
14 נטילת הערבות על ידי הלקוח את עמלת המינימום, שהצדדים מודעים לכך שתיגבה בכל מקרה,
15 ואת יתרת העמלה על הלקוח לשלם בתום תקופת הערבות, כשתתברר תקופת הערבות הסופית.
16 במסגרת הדיון בבקשה מיום 5.2.18 ציין ב"כ המבקש כי המבקש אינו עומד על טענתו כי הבנק
17 אינו מחזיר את החלק היחסי של העמלה בגין ערבות שנסתיימה לפני תום התקופה שבגינה
18 נגבתה על ידי הבנק עמלה מראש (עמ' 19, ש' 12-17). בכך ניטל עיקר עוקצה של הטענה. טענה
19 זו גם נזנחה על ידי המבקש בסיכומיו, ולפיכך אינה עוד על הפרק.
20
- 21 12. **רביעית**, טען המבקש כי הבנק מסתיר את שיעורי העמלה שהוא גובה בגין הנפקת ערבות
22 בנקאית "ללקוח עסק גדול", אשר לטענתו הינם נמוכים מהעמלה הנגבית מלקוח פרטי.
23 בעקבות הודעות שהוגשו מטעם הבנק ומטעם המבקש, נמחקה עילה זו מהבקשה במסגרת
24 החלטתי מיום 4.5.17.
25
- 26 13. המבקש הגדיר את קבוצות התובעים הרלוונטיות כדלקמן: (א) הקבוצה הראשונה – "כל
27 לקוחות בנק דיסקונט אשר חויבו במהלך שבע השנים האחרונות בעמלת מינימום עבור ערבות
28 בנקאית מבלי שעמלה זו צוינה בתדפיס העמלות שנמסר להם בעת הוצאות הערבות, וכאשר
29 במסמכים שנמסרו להם על ידי הבנק עובר לביצוע העסקה צוין סכום נמוך מזה בו חויבו בפועל
30 (להלן: "הקבוצה הראשונה"); (ב) וכן (ב) הקבוצה השנייה – "כל לקוחות בנק דיסקונט אשר חויבו
31 בעמלת מינימום עבור ערבות בנקאית יותר מפעם אחת בגין כתב ערבות יחיד" (להלן: "הקבוצה
32 השנייה"). נוכח האמור בסעיפים 11-12 לעיל לגבי הטענה השלישית והטענה הרביעית של
33 המבקש, מתייתר הצורך לציין שתי קבוצות נוספות אותן הגדיר המבקש בבקשת האישור.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1
2 14. עילות הבקשה ביחס לקבוצה הראשונה והשנייה: (1) הפרת חוזה (ס' 81-82 בבקשה); (2) הפרת
3 חובה חקוקה בכך שהבנק לא עמד בחובת הגילוי המוטלת עליו על פי סעיף 26א לכללי הבנקאות
4 (שירות ללקוח) (גילוי נאות ומסירת מסמכים), התשנ"ב-1992 (להלן: "כללי גילוי נאות") (ס'
5 89-90 בבקשה); (3) הטעיה בניגוד לאיסור שבסעיף 3(6) לחוק הבנקאות (ס' 103-104 בבקשה);
6 (4) עשיית עושר ולא במשפט (ס' 112 בבקשה); (5) רשלנות (ס' 118 בבקשה).

7
8 15. הסעדים שנדרשו על ידי המבקש כוללים תשלום נזקיהם של חברי הקבוצות הראשונה והשנייה
9 כפי שיקבע בית המשפט, בהתאם לנתונים שיתקבלו מהבנק, בתוספת ריבית והצמדה. לגבי
10 הקבוצה הראשונה התבקש צו שימנע מהבנק לחייב לקוחות שנמסר להם בתדפיס העמלות
11 שיעור עמלה נמוך באחוזים בעמלת המינימום העולה על שיעור העמלה באחוזים שסוכם עמם.
12 לגבי הקבוצה השנייה התבקש צו שיאסור על הבנק מלחייב לקוחות שנטלו ערבות בנקאית
13 בהתאם לתעריפון הבנק בעמלת מינימום "שנתית" מעבר לשנה הראשונה.

14

15 II. טענות הצדדים

16

17 טענות המבקש בסיכומיו

18

19 16. באשר לקבוצה הראשונה, הודה הבנק בדיון ההוכחות שנערך ביום 5.2.18 כי עם כניסתו לתוקף
20 של התיקון לחוק הבנקאות הוא החיל על ערבויות קיימות עמלת מינימום. כן הודה הבנק כי
21 ביטל הטבות והנחות בערבויות קיימות במהלך תקופת הערבות. הבנק לא היה רשאי לשנות את
22 העמלות שסוכם עם הלקוחות במועד הנפקת הערבות הבנקאית.
23 המבקש הפנה בהקשר זה לפסק דין שניתן בת"צ (תל אביב) 56325-02-16 אריה שרף נ' לאומי
24 קארד בע"מ (20.3.18) (להלן: "עניין שרף") אשר עסק בזכותו של ספק שירות לשנות את המחיר
25 עבור הלקוח במהלך תקופת השירות, בכפוף לתנאים מסוימים שנקבעו.

26

27 17. במקרה הנוכחי, ערבות בנקאית איננה "עסקה מתמשכת", שכן זו מתאפיינת בצריכה חוזרת
28 ורב פעמית של הלקוח. לפיכך, פעולות תפעוליות פנימיות שיכול שנעשות בבנק בקשר עם
29 הערבות הבנקאית, אינן מלמדות על שירות מתמשך. כך גם תשלום של הלקוח לאורך זמן בקשר
30 לערבות הבנקאית אינו מלמד על עסקה מתמשכת, כשם שעסקה בתשלומים אינה עסקה
31 מתמשכת. בנוסף, תועלת מתמשכת שמפיק הלקוח מנטילת הערבות הבנקאית – גם היא אינה
32 בהכרח מלמדת כי השירות "מתמשך". יתרה מזו: הבנק בעצמו הודה כי לאחר הנפקת הערבות

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 הבנקאית אין כל אינטראקציה בין הבנק לבין הלקוח, כתב הערבות עומד בעינו ללא שינוי
2 והלקוח לא נדרש לעשות דבר, ועל כן אין כל "רכישה חוזרת" של כתב הערבות על ידי הלקוח.
3
4 18. גם אם היה ניתן לראות בערבות הבנקאית כעסקה מתמשכת, הרי שעל פי הנקבע בעניין שרף,
5 וכן על פי הוראות כללי גילוי נאות, מחויב הבנק בשקיפות בנוגע לזכותו לשנות את גובה העמלה
6 שהוא גובה מהלקוח, לרבות חיובו בגילוי מפורש ללקוח בנוגע לשינוי העמלה על ידו עובר
7 לביצוע השינוי בפועל. במקרה הנוכחי, בתדפיס העמלות, בתעריפון הבנק ובטופס בקשת
8 הערבות אין כל התייחסות למנגנון שינוי של גובה העמלה בגין נטילת הערבות הבנקאית. בנוסף,
9 הבנק מסר ללקוחות הודעות על השינוי של התעריפון, רק "בדיעבד", ולאחר הגבייה מהם.
10 יתרה מזו: אין לראות בהודעה שנשלחה ללקוחות הבנק העוסקת בתיקון לחוק הבנקאות
11 ובשינוי העמלות כ-"הודעה ניאותה" על פי דרישות החוק. המבקש הוסיף וטען כי הבנק אף לא
12 הודיע מראש ללקוחות שניתנה להם הנחה או הטבה במועד נטילת הערבות הבנקאית על שלילת
13 הנחה או הטבה זו.
14
15 19. טעם נוסף לכך שהבנק לא היה רשאי לשנות את העמלה שהוא גובה מהלקוחות באופן חד צדדי
16 גם אם מדובר היה בעסקה "מתמשכת", הוא שמדובר בעסקה שהלקוח אינו יכול "להשתחרר"
17 ממנה בקלות, עובר לשינוי בפועל של העמלה שהבנק גובה ממנו, שכן "השתחררות" מעסקת
18 ערבות בנקאית מחייבת קבלת כתב הערבות מצד שלישי, שאינה פעולה "קלה" או "פשוטה".
19 על כן, הלקוח שבוי למעשה בעסקת הערבות הבנקאית עם הבנק.
20
21 20. באשר לקבוצת התובעים השנייה, הרי בניגוד לטענת הבנק, אין לערוך הבחנה בין לקוחות הבנק
22 שנטלו ערבות בנקאית קצובה בזמן (שתיקרא להלן: "ערבות קצובה") לבין לקוחות הבנק
23 שנטלו ערבות בנקאית לא קצובה. ראשית, המבקש לא ערך הבחנה שכזו במסגרת הבקשה.
24 שנית, להבחנה המוצעת על ידי הבנק אין כל בסיס עובדתי. מסמכי הבנק אינם מבחינים בין
25 שני סוגי ערבויות בנקאיות אלו, וכך גם במסגרת הראיות שהגיש הבנק בעצמו במסגרת ההליך
26 דן הוגשו ערבויות בנקאיות קצובות. יתרה מזו: הגב' גבאי, שמסרה תצהיר בשם הבנק, ציינה
27 בעדותה כי בערבות קצובה לשלוש שנים תיגבה עמלת מינימום שלוש פעמים. הגב' אוקנין,
28 המצהירה השנייה מטעם הבנק, נתנה עדות סותרת בקשר לנושא זה. מכאן שהבנק ממילא לא
29 ביסס הבחנה עובדתית בין שני סוגי ערבויות אלו, ולכל הפחות הסוגיה טעונה בירור עובדתי
30 נוסף. שלישית, העובדה כי המבקש נטל ערבות בנקאית בלתי קצובה אינה מונעת ממנו לייצג
31 כתובע לקוחות של הבנק שנטלו כתבי ערבות לתקופה קצובה, מאחר שלא כל נתון עובדתי הוא
32 בהכרח בעל רלבנטיות משפטית לשאלה שבמחלוקת. רביעית, אם נכונה טענתו העובדתית של

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 הבנק כי בערבות קצובה, אין נגבית יותר מעמלת מינימום אחת לכל התקופה, הרי שממילא לא
2 יגרם לבנק כל נזק אם הקבוצה השנייה תתייחס גם ללקוחות שנטלו ערבות קצובה.
3
- 4 21. במסגרת כללי העמלות והתעריפון המלא נקבע כי בגין ערבות בנקאית רשאי הבנק לגבות עמלה
5 תקופתית שיעורית (על פי אחוזים) ובצדה עמלת המינימום בסכום מוגדר, והבנק אינו רשאי
6 לחייב הלקוחות בעמלת מינימום תקופתית.
7
- 8 22. סעיף 3.5.1 לתעריפון הבנק קובע כי עמלת המינימום תהיה "500 ₪ לפעולה". טענת הבנק כי
9 יש ליתן למונח "פעולה" פרשנות כאילו מדובר בעמלה שנתית היא מופרכת ואין לה תימוכין
10 בלשון ההסכם עם הלקוח. לשיטת המבקש, הפרשנות הראויה שיש ליתן למילה "פעולה" היא
11 כי היא מחייבת ביצוע מעשה מסוים. הפעולה היחידה בקשר לערבות הבנקאית היא הנפקת
12 כתב הערבות ללקוח. גם בטופס בקשת הערבות של הבנק לאחר התיקון נכתב שעמלת
13 המינימום תשולם ל"עסקה". בנוסף, העובדה שתעריפון הבנק וטופס בקשת הערבות מבחינים
14 מפורשות בין עמלה שיעורית "שנתית" לבין עמלת מינימום ל"עסקה" או "פעולה", מחדדת את
15 ההבחנה בין העמלה השיעורית שנגבית בכל שנה לבין עמלת המינימום שנגבית פעם אחת.
16
- 17 23. בטופס בקשת הערבות נכתב כי "עמלת המינימום בסך 500 ₪ לעסקה ובעמלת עריכת מסמכים
18 בסך ----- ₪ לעסקה". בהקשר זה, הבנק הודה כי עמלת עריכת מסמכים היא חד פעמית, כך
19 שברי כי המונח "לעסקה" המופיע באופן זהה לגבי עמלת עריכת מסמכים ועמלת המינימום
20 מלמד כי שני סוגי העמלות הם חד פעמיים.
21
- 22 24. המצהירות מטעם הבנק, הגב' גבאי והגב' אוקנין, העידו כי כתב הערבות נותר בתוקף בצורה
23 רציפה עד למועד השבתו לבנק או פדיונו, גם כאשר מדובר בכתב ערבות בלתי קצובה. כלומר,
24 לא מדובר בערבות "מתחדשת" אלא בערבות רציפה ונמשכת. המבקש חוזר וטוען בהקשר זה
25 כי ביצוע פעולות תפעוליות פנימיות בבנק אינה הופכת את העסקה ל-"עסקה חדשה" בכל שנה.
26 25. לגבי תדפיס העמלות, מה שנכתב בו אינו יכול לגבור על שנכתב בתעריפון הבנק. בנוסף, גם אם
27 תדפיס העמלות אינו מטעה לכאורה – הרי שאין בכך כדי לפטור את הבנק מהטעיית לקוחותיו
28 בתעריפון ובטופס בקשת הערבות. זאת ועוד, בתדפיס העמלות עצמו לא מצוין במפורש כי עמלת
29 המינימום תהיה שנתית, וממילא לא מדובר בגילוי מפורט וברור שנדרש מהבנק לגלות ללקוח
30 על פי דין באשר לעלות השירות הכוללת. המבקש מפנה בעניין זה לחוזר מיוחד שהוציא המפקח
31 על הבנקים ביום 29.6.94 (ח-06-1713) (נספח ז' לבקשה) בגדרו הונחו הבנקים לנהוג בזהירות
32 יתרה ותוך גילוי ברור ומפורש על גביית עמלת מינימום. ברי, אפוא, כי הבנק אינו יכול לחייב
33 בעמלת מינימום שנתית את לקוחותיו בהסתמך על מסמכים עמומים.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1
2 26. אין ליתן משקל לפרשנות התכליתית לה טוען הבנק, מאחר שללקוח זכות להסתמך על המצגים
3 המפורשים שהוצגו לו על ידי הבנק, ובין היתר, כי עמלת המינימום תשולם פעם אחת בגין
4 "עסקה" או "פעולה". טענה זו אף מתחזקת נוכח הכללים הידועים כי יש להגן על ציפיותיו
5 הסבירות של הלקוח, כי על הבנק לגלות ללקוח את עלות השירות טרם תחילתו, כי יש לאסור
6 על הבנק להטעות בדרך של השמטת מידע, וכן לכלל הידוע של פרשנות נגד המנסח בהקשר של
7 חוזה אחיד וחובת הנאמנות הבנקאית.

8
9 27. לא הוכח עובדתית ההיגיון הכלכלי שמבקש הבנק ליתן לגביית עמלת המינימום באופן שנתי.
10 הבנק לא הביא כל ראיה לתשומות הקיימות לו בגין החידוש הנטען של הערבות.

טענות הבנק בסיכומיו

11
12
13 28. טענת המבקש כי הבנק לא היה רשאי לשנות תעריפי העמלות שסוכמו עמו במועד נטילת
14 הערבות הבנקאית, רלוונטית רק לערבות בלתי קצובה בזמן אשר הוצאה בטרם השינוי
15 החקיקתי והייתה עדיין בתוקף גם לאחר השינוי החקיקתי. טענה זו התיישנה, מאחר שההפרה
16 הנטענת – השינוי בתעריפי העמלה, התרחשה למעלה מ-7 שנים לפני הגשת התובענה. העמלות
17 השתנו ביום 1.7.08 והבנק שלח ביום 5.6.08 הודעה בכתב ללקוחות על השינוי. המבקש חויב
18 בעמלת המינימום בחודש יוני 2009, וממועד זה בו נודע ללקוח על ההפרה, נמנית תקופת
19 ההתיישנות. והתביעה הוגשה רק בחודש ספטמבר 2016, כך שברי כי עלה זו התיישנה.

20
21
22 29. בהתאם לתנאים הכלליים לניהול חשבון, כמו גם לתנאי הבקשה לערבות, המבקש ידע והסכים
23 כי הבנק יהיה רשאי לשנות את תעריף העמלה בהתאם לשינויים שיחולו מעת לעת.

24
25 30. כללי גילוי נאות מתירים שינוי תעריף עמלה. בסעיף 5 לכללי גילוי נאות שהיו בתוקף במועד
26 הרלוונטי נקבע כי הבנק רשאי לשנות את תנאי ההסכם, בתנאי שיוודיע על כך לפחות שבועיים
27 לפני מועד השינוי. במקרה הנוכחי, פרסם הבנק את תעריפון הבנק התואם להוראות התיקון
28 וכללי הבנקאות, ועובר לכניסתו לתוקף של התיקון, יידע בנק ישראל את הציבור אודות
29 התיקון, כשביום 5.6.08, 25 ימים טרם כניסתו לתוקף של התיקון – שלח הבנק הודעה ללקוחות
30 בדבר התיקון, ובדבר השינוי בעמלות בגין שירותים בנקאיים והחלת תעריפון חדש.

31

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 31. קבלת טענת המבקש כי הבנק לא היה רשאי לשנות את גובה העמלה תביא לפגיעה בחברי
2 הקבוצה, וזאת מאחר שבשנת 2012 הופחת גובה העמלה שנגבית בגין נטילת ערבות בנקאית מ-
3 7% ל-5%, ועל הלקוחות יהיה להשיב לבנק את סכומי הפחתת העמלה השיעורית.
4
- 5 32. טענת המבקש כי עסקת הערבות הבנקאית היא עסקה שבה ללקוח אין אפשרות ריאלית
6 "להשתחרר" ממנה, נטענה ללא ביסוס. ממילא, לקוח רשאי ליטול ערבות מכל בנק אחר
7 ולהחליפה בערבות שנטל מהבנק.
8
- 9 33. טענת המבקש לפיה הבנק לא היה רשאי לשנות את העמלות גם מי שנטל ערבות קצובה בזמן
10 היא הרחבת חזית שאין להתירה. בטענה זו אין גם ממש, מאחר שהעמלה עבור ערבות קצובה
11 בזמן נגבית ממילא מראש, אף לפני התיקון, כך שברי כי טענה זו אינה רלוונטית ללקוחות אלו.
12
- 13 34. באשר לטענת המבקש כי הבנק לא היה רשאי לגבות עמלת מינימום יותר מפעם אחת, אמנם
14 לאחר נטילת הערבות הלקוח אינו מבצע פעולה פיזית בסניף הבנק, אך על מנת שהערבות
15 תמשיך לעמוד בתוקף כלפי הצד השלישי, הבנק מבצע פעולות עליהן הוא זכאי לגבות עמלה.
16 בין היתר, השירות ללקוח כולל פעולות תפעוליות (בדיקות בטוחות, בדיקת אשראי, מעקב וכ"ו),
17 ריתוק הון ונטילת הסיכון שהערבות תמומש. לטענת הבנק, פרוטוקול דיוני ועדת הכלכלה
18 בנושא הערבויות הבנקאיות ועמדת בנק ישראל, כפי שבאה לידי ביטוי בהודעה לעיתונות
19 שפרסם בנק ישראל מיום 18.12.17 (מש/1), מחזקים טענה זו.
20
- 21 35. מאחר שהערבות שנטל המבקש הינה ערבות בלתי קצובה בזמן, נמסר למבקש בתדפיס העמלות
22 כי תקופת החישוב של העמלה הינה לשנה, וכי חיוב העמלה הינו לשנה. כך גם נמסר במסגרת
23 ההודעה שקיבל המבקש על החיוב בעמלה בגין הוצאת הערבות הבנקאית. לפיכך, הבנק מגלה
24 ומבהיר ללקוח הנוטל ערבות שאינה קצובה בזמן כי הוא מקבל שירות מתחדש מידי שנה וכי
25 העמלה נגבית בכל שנה עבור השירות של אותה שנה. מהדוגמאות שצירף הבנק לכתבי טענותיו
26 עולה כי בערבות קצובה בזמן מצוין במפורש כי החישוב הוא עד ל"סוף התקופה", ומאידך
27 בערבות שאינה קצובה בזמן מצוין כי התקופה לחיוב הינה "שנה", וכן אם העמלה שנגבתה
28 לאותה שנה היא עמלה שיעורית או עמלת מינימום.
29
- 30 36. ערבות בלתי קצובה היא בעלת מאפיין מיוחד, במובן שהבנק מנפיק ערבות כלפי צד שלישי
31 "ללא תוקף", אך ביחסים מול הלקוח השירות ניתן לשנה, והוא מתחדש מדי שנה. בשונה
32 מערבות קצובה, הלקוח אינו יכול לשלם מראש עבור השירות לתקופה שאורכה לא ידוע, ועל
33 כן הוא משלם בכל שנה בה ניתן השירות עבור אותה שנה. הבנק לא נדרש להוכיח את גובה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 עלותו התפעולית בגין חידוש הערבות מידי שנה, אלא רק כי הוא גובה עמלה בגין שירות. לאור
2 עמדת בנק ישראל, אין חולק כי הבנק זכאי לגבות עמלה בכל שנה בה הוא מבצע את השירות.
3
- 4 37. שירות העמדת ערבות ניתן באופן מתמשך במהלך תקופת הערבות, כשברירת המחדל היא כי
5 השירות ניתן לשנה, ובהתאם העמלה נגבית על ידי הבנק עבור אותה שנה. בערבות בלתי קצובה,
6 כאשר סכום העמלה השיעורית נמוך מסכום המינימום – ישולם סכום מינימום עבור השירות
7 לאותה שנה. במובחן מכך, כשמדובר בערבות קצובה בזמן העולה על שנה, משולם סכום העמלה
8 עבור כל השנים מראש, וכך, אם סך העמלה השיעורית המצטברת עבור כל השנים נמוך מעמלת
9 המינימום, משולמת עמלת המינימום פעם אחת, עבור כל השנים יחדיו במועד נטילת הערבות.
10
- 11 38. המבקש העלה בפני הבנק את הטענה כי הבנק רשאי לגבות את עמלת המינימום רק פעם אחת,
12 כ-6 שנים לאחר שהחל להיות מחויב בעמלת המינימום, מכאן שהמבקש עצמו, בזמן אמת, לא
13 ראה כל פסול בהתנהלות הבנק.
14
- 15 39. טענת המבקש כי ההוראה לפיה רשאי הבנק לגבות "500 ₪ לפעולה" מלמדת כי הבנק היה
16 רשאי לגבות עמלת מינימום רק פעם אחת, או כי העמלה נגבית עבור אקט פיזי של הלקוח –
17 עומדת בניגוד ללשון התעריפון. אילו הבנק היה מבקש להגביל את מספר הפעמים שניתן לגבות
18 עמלת מינימום, הרי שהיה רושם "500 ₪ לכתב ערבות" או "500 ₪ פעם אחת".
19
- 20 40. באשר לסעיף 2(א)(3) לטופס הבקשה לערבות, לפיו אם הסכום לפי העמלה השיעורית נמוך
21 מעמלת המינימום תחויב עמלת המינימום "לעסקה" – טוען הבנק כי בערבות בלתי קצובה,
22 "העסקה" מתייחסת לשירות לאותה שנה. כך יש גם לדחות את ההשוואה שביצע המבקש בין
23 עמלת מינימום לעמלת עריכת מסמכים, מאחר שהמסמכים בגין ערבות בנקאית נערכים פעם
24 אחת, ואין הדבר דומה לשרות פנים בנקאי הנוגע לערבות שניתן מדי שנה ללא עריכת מסמכים.
25
- 26 41. המבקש טען בבקשתו כי מותר לבנק לגבות עמלת מינימום חד פעמית ולא יותר מכך. בחקירתו
27 שינה המבקש חזית, וטען כי הבנק רשאי לגבות עמלת מינימום באופן חד-פעמי אשר תכסה את
28 עלות העמלה עד למועד בו סכום עמלת המינימום משתווה לעמלה השיעורית, ורק החל ממועד
29 זה הבנק זכאי לעמלה שיעורית מדי שנה עד לפקיעת הערבות. הבנק מתנגד לשינוי החזית. יתרה
30 מזו: משזנח המבקש טענתו המקורית – דינה להידחות. פרשנות זו של המבקש גם אינה נתמכת
31 בלשון תעריפון הבנק ומסמכי הערבות שאין בהם אזכור לתשלום עמלה "על חשבון". חישוב
32 העמלה נעשה על פי כללי העמלות שקבע הרגולטור, נגיד בנק ישראל, ואין זה מתפקידו של
33 המבקש או של בית המשפט לשנות כללים אלו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1
2 42. המבקש שינה בחקירתו חזית כאשר טען כי בזמן אמת סבר שישלם עמלה רק עבור השנה
3 האחרונה, ואת יתרת העמלה ישלם ביום החזרת הערבות. יתרה מזו: קבלת טענה זו תתמרץ
4 לקוחות ליטול רק ערבויות בלתי קצובות ולא להשיבן, מאחר שלשיטת המבקש רק במועד
5 השבתן לבנק יגיע מועד תשלום העמלה.

6
7 43. טענת המבקש כי כללי העמלות מתירים לגבות רק עמלה שיעורית לתקופה, ולא עמלת מינימום,
8 מהווה הרחבת חזית. אין מקום להבחנה בין עמלה שיעורית לבין עמלת המינימום בהקשר זה.
9

10 44. אין לאפשר למבקש להרחיב טיעוניו ביחס לערבויות קצובות בזמן, מאחר שמדובר בהרחבת
11 חזית פסולה. בחלק בבקשה המתייחס לטענה בדבר גביית עמלת המינימום יותר מפעם אחת,
12 התייחס המבקש לערבות בלתי קצובה בלבד. המבקש עצמו נטל מהבנק ערבות בלתי קצובה,
13 שלא ניתן ללמוד ממנו כיצד מתנהל הליך מתן ערבות קצובה בזמן, וגם לא צורפה על ידי
14 המבקש כל דוגמה לפיה מחייב הבנק ערבות קצובה בזמן ביותר מעמלת מינימום אחת. יש
15 לדחות את הטענה גם לגופה. באשר לעדות הגב' גבאי, הרי עוד בדיון טענה ב"כ הבנק כי לא
16 בעניין זה עוסקת הבקשה, ובכל מקרה הדוגמה אליה התייחסה הגב' גבאי נוגעת לערבות לשכר
17 דירה שהכללים לגביה שונים. הגב' אוקנין העידה כי בערבות קצובה בזמן הבנק גובה עמלת
18 מינימום רק כאשר סכום העמלה השיעורית, עבור כל התקופה, הוא נמוך מעמלת המינימום.
19

iii. דיון והכרעה

20
21
22 45. חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות") קובע כי על מנת לאשר
23 תובענה ייצוגית, צריכים להתקיים כל התנאים הנקובים בסעיף 8 כדלקמן:
24

- 25 (1) "התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי
26 הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה;
27 תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין;
28 קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך
29 הולמת;
30 (4) קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב."

31
32 46. התנאי המרכזי אשר נבדק בשלב זה של הדיון הוא קיום אפשרות סבירה שהשאלות המהותיות
33 של עובדה ומשפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה יוכרעו לטובתם. כבר נקבע בעניין זה כי מחד

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 גיסא, הנטל המוטל על התובע בשלב זה אינו הנטל הרגיל של הוכחה במאזן הסתברויות הנדרש
 2 במשפט האזרחי, שכן הדבר עלול לגרום להתמשכות המשפט, לכפילות בהתדיינות ולרפיון
 3 ידיים של תובעים ייצוגיים פוטנציאליים. מאידך גיסא, אין לקבוע מידת הוכחה קלה מדי, שכן
 4 יש להגן באופן מידתי גם על זכויות הנתבעים החשופים לסיכון כלכלי גבוה, ועלולים להסכים
 5 בשל כך להסכם פשרה גם בתביעה שאין בה ממש (ר' עע"מ 980/08 מנירב נ' מדינת ישראל –
 6 משרד האוצר (6.9.11) בפס' 13; רע"א 2128/09 הפניקס חברה לביטוח בע"מ נ' עמוסי (5.7.12)
 7 בפס' 12). לפיכך, נדרש איזון במידת הנטל המוטל על המבקש, ועל כן נקבעה אפשרות סבירה
 8 של הכרעה לטובת הקבוצה כאמת המידה הנדרשת לצורך אישור התביעה הייצוגית.

47. לאור האמור לעיל נבחן את הטענות השונות.

הטענה כי הבנק אינו רשאי לשנות עמלות בערבות בנקאית קיימת

14 48. הבנק טען, בין היתר, כי עילת תביעה זו התיישנה, מאחר שהבנק הודיע ללקוחותיו ביום 5.6.08
 15 על התיקון לחוק הבנקאות ושינוי העמלות. למבקש נודע על כך למצער בחודש יוני 2009, עת
 16 חויב בעמלת המינימום, על שינוי העמלות על ידי הבנק, ואילו התביעה והבקשה דנן הוגשו על
 17 ידו רק בחודש ספטמבר 2016. יצוין כי על פי המסמכים שצורפו על ידי המבקש לבקשה, חויב
 18 הוא לראשונה בעמלת המינימום ביום 14.6.09 (ר' נספח ו' לבקשה).

20 49. המבקש לא התייחס בסיכומיו לטענת ההתיישנות שהעלה הבנק, לרבות לגבי הטענה כי היה
 21 מודע לעילת התביעה בחודש יוני 2009, עת חויב לראשונה בעמלת המינימום על ידי הבנק
 22 (המבקש אף צירף לבקשת האישור את ההודעה על החיוב הני"ל שנתקבלה אצלו). מכאן שניתן
 23 לראותו כמי שזנח טענותיו בכל הנוגע לטענת ההתיישנות שהעלה הבנק. די באמור לעיל כדי
 24 לקבוע כי עילת תביעה זו מטעמו התיישנה בהתאם להוראות חוק ההתיישנות, תשי"ח-1958,
 25 ודינה להידחות.

26 אוסיף כי על פני הדברים טענת ההתיישנות היא טענה טובה לא רק כלפי המבקש אלא גם כלפי
 27 יתר חברי הקבוצה הראשונה, שכן, השינוי בעמלות, גם לגבי ערבויות קיימות, הוחל מ-1.7.08,
 28 ומאחר שבחיוב שנתי עסקינן, המועד האחרון בו חויבה לראשונה העמלה המעודכנת היה חודש
 29 יוני 2009 (כמו בעניינו של המבקש), דהיינו למעלה מ-7 שנים לפני הגשת התובענה.

31 50. למעלה מן הצורך, אוסיף, כי גם אם הייתי מוצא שעילת תביעה זו לא התיישנה, הרי שיש
 32 לדחותה אף לגופה.
 33

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 51. ראשית, בבקשה להוצאת כתב ערבות בנקאית עליה חתם המבקש (נספח ג' לבקשה) צוין בסעיף
2 2) (א) במפורש כי "אנחנו מתחייבים לשלם לבנק את כל ההוצאות, העמלות ובחיובים (כך
3 במקור – י.ק.) (להלן: "העמלות וההוצאות") בקשר להוצאתו של כתב ערבות זה והכל בהתאם
4 לנהלים הנהוגים בבנק ולפי כל שינוי שיחול בהם מפעם לפעם...". כן נכתב כי: "כתב זה
5 מהווה ויהווה תמיד חלק בלתי נפרד מכתב תנאים כלליים לפתיחת חשבונות בבנק
6 וניהולם..." (ההדגשות אינן במקור – י.ק.). נוסח זה של הבקשה מופיע גם בבקשות ערבות
7 אחרות שצורפו על ידי הבנק (נספח 5 לתגובת הבנק לבקשה). זכות הבנק לשנות מעת לעת
8 תעריפי עמלות נזכרת גם בסעיף 18 בחוברת התנאים הכלליים לפתיחת חשבונות בבנק וניהולם
9 (נספח 6 לתגובת הבנק לבקשה); בסעיף 8 להסכם תנאים בחשבון העו"ש (נספח 9 לתגובת הבנק
10 לבקשה); וכן בסעיף 18 לחוברת תנאים כלליים אותה אישר המבקש כי קיבל עם פתיחת
11 החשבון (נספח 10 לבקשה). לא נטען על ידי המבקש כי לא היה מודע למסמכים אלו, או כי לא
12 הבין אותם. ההסכמים השונים עליהם חתום המבקש אפשרו, אפוא, לבנק לשנות את תעריף
13 העמלה בו חויב המבקש.
- 14 אוסיף, כי בתדפיס העמלות (נספח ד' לבקשה) אין תימוכין לטענת המבקש כי עד שיפקע כתב
15 הערבות הבנקאית רשאי הבנק לגבות מהמבקש עמלה בשיעור 2.6% מגובה הערבות בלבד. כל
16 שצוין בתדפיס העמלות הוא כי תקופת החישוב היא "שנה, בחישוב יומי", וכי חיוב העמלה הוא
17 עד לתאריך 13.6.08. לפיכך, אין בתדפיס העמלות כדי לתמוך בטענת המבקש כי הבנק לא היה
18 רשאי לשנות את העמלה הנגבית ממנו בגין הערבות הבנקאית.
- 19
- 20 אשר על כן, אין הוראה חוזית במסמכים השונים שהוצגו, התומכת בטענת המבקש כי הבנק לא
21 היה רשאי לשנות את העמלה בגין הערבות הבנקאית. ההפך הוא הנכון: קיימות הוראות חוזיות
22 מפורשות, שבגדרן הוסכם כי הבנק יהיה רשאי לעדכן העמלה שהוא גובה מעת לעת.
- 23
- 24 52. שנית, כזכור, תעריפון הבנק השתנה ביום 1.7.08 והמבקש חויב בעמלת המינימום ביום
25 14.6.09. בסעיף 5 בכללי הגילוי הנאות שהיו רלוונטיים במועד זה צוין כי "תאגיד בנקאי הרשאי
26 לפי ההסכם עם הלקוח לשנות את תנאי ההסכם, יודיע ללקוח על כל שינוי, בציון מועד השינוי,
27 שבועיים לפחות לפני מועד השינוי" (ההדגשות אינן במקור – י.ק.).
- 28 הבנק צירף לתגובתו מכתב ששלח לכלל לקוחותיו ביום 5.6.08 לפיו הודיע הבנק על התיקון
29 בחוק הבנקאות, ועל פרסום תעריפונים חדשים ועדכונים שונים בעמלות (נספח 2 לבקשה). כך,
30 בין היתר, נכתב במכתב זה: "...ביום 1 ביולי 2008 ייכנס לתוקפו במלואו תיקון מס' 12 לחוק
31 הבנקאות... וכללי הבנקאות... הידוע גם בכינוי "הרפורמה בעמלות". במסגרת הרפורמה
32 בעמלות יופחת מספר רב של עמלות המוטלות על לקוחות... בנוסף, הרפורמה בעמלות תביא
33 לשינוי בעמלות הנגבות תמורת שירותי בנקאות המוענקים ללקוחות המוגדרים "יחיד" או

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 “עסק קטן” ולהחלה של תעריפוני עמלות חדשים על חשבוניותיהם...בהתאם להוראות בנק
2 ישראל התעריפונים החדשים יפורסמו לפני מועד השינוי על גבי לוחות בסניפי הבנק ובאתר
3 האינטרנט של הבנק...בעקבות כניסתם לתוקף של התעריפונים החדשים, יבוטלו עמלות
4 רבות ועמלות רבות אחרות יאוחדו. בהתאם, ישונו ויעודכנו על ידי הבנק ההטבות
5 בעמלות...שניתנו על ידי הבנק אם ניתנו על ידו, לפני מועד השינוי, ללקוחות המוגדרים
6 “יחיד” או “עסק קטן”...”. בסופו של המכתב צוין: “יש לראות בהודעה זו הודעה על שינוי
7 תנאי כל הסכם עימד בקשר עם עמלות, אם קיים כזה, וזאת על אף האמור בכל מסמך אחר”
8 (ההדגשות אינן במקור – י.ק.).
9

10 יוצא, אפוא, כי הבנק, שעל פי הבקשה להוצאת כתב ערבות, היה רשאי לשנות את גובה העמלה
11 המחויבת בגין הערבות הבנקאית, הודיע ללקוחותיו באופן מפורט על שינוי העמלה, עובר
12 להחלת תעריפון הבנק. למעלה מן הצורך אציין כי תעריפון הבנק פורסם והוחל נוכח התיקון
13 לחוק הבנקאות, כללי העמלות והתעריפון המלא שפורסמו, ולא עקב החלטה שרירותית של
14 הבנק לשינוי העמלות – ויש בכך כדי לחזק את הטענה כי הבנק היה רשאי לשנות את גובה
15 העמלה הנגבית מכוח הזכות החוזית ובהתאם לנקבע בכללי העמלות.
16

17 53. שלישית, לא מצאתי כי פסק הדין בעניין שרף תומך בטענת המבקש לעניין הגילוי הנדרש
18 מהבנק. נקודת המוצא בפסק הדין הייתה קיום זכות חוזית למשיבה שם לשנות את העמלה
19 שגבתה מלקוחותיה לפי שיקול דעתה באופן חד צדדי (ר' עמ' 3 לפסק הדין), והשאלה שעמדה
20 במרכז פסק הדין הייתה האופן שבו היה עליה לייצע את לקוחותיה על שינוי זה, והאם די היה
21 במשלוח הודעה במסגרת דף פירוט החיובים (שם, בפס' 4.1).
22 במקרה הנוכחי, טען המבקש כי הבנק לא היה רשאי לגבות ממנו עמלה שונה מזו שלה הסכים
23 במועד נטילת הערבות הבנקאית. עילת התביעה לגבי הקבוצה הראשונה והשנייה, כפי שנוסחה
24 בבקשת האישור התמקדה בשאלה הנ"ל, ולא בשאלה האם נתן הבנק הודעה נאותה באשר
25 לשינוי העמלות, לרבות לגבי המכתב ששלח הבנק ללקוחותיו ביום 5.6.08. לפיכך, טענות
26 המבקש בסיכומיו לגבי נושא זה הינן בגדר הרחבת חזית.
27 בנוסף, בתגובת המבקש לבקשת האישור לא טען הוא כי לא קיבל את מכתב הבנק ללקוחותיו
28 הנזכר לעיל מ-5.6.08 (ואף התצהיר שצורף לתשובה לתגובה היה בג"צ, בניגוד לנדרש). רק
29 בחקירתו השיב כי אינו זוכר מכתב זה, כי ראה אותו לראשונה בתשובת הבנק, וכי “יתכן שלא
30 נשלח” (עמ' 20, ש' 29-27; עמ' 21, ש' 2-1 לפרו'). ברי כי יש קושי לקבל טענה זו שהועלתה
31 לראשונה בעדות המבקש, ויש לקבל כעובדה שנתמכה אף בסעיף 8 לתצהיר הגב' אוקנין מטעם
32 הבנק, כי הבנק יידע את לקוחותיו בדבר השינויים שיחולו בעמלות.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 ועוד, בעניין שרף נקבע כי הודעת המשיבה שם על שינוי העמלה נעשתה במסגרת הודעה בת
2 שורה וחצי בדף פירוט החיובים. במובחן מכך, בענייננו שלח הבנק הודעה שיוחדה אך ורק
3 לנושא התיקון לחוק הבנקאות ושינוי העמלות.
4
5 54. בשולי הדברים אוסיף, כי אין בידי לקבל טענה נוספת שהעלה המבקש כי עסקת הערבות
6 הבנקאית היא עסקה שבה הלקוח "שבוי" של הבנק. טענה זו לא בוססה ראייתית על ידי
7 המבקש. יתרה מזו: מקובלת עלי טענת הבנק כי אין מניעה שלקוח יחליף ערבות בנקאית אחת
8 באחרת. על פני הדברים, במיוחד בערבות בנקאית בסכומים נמוכים יחסית, נראה כי אין קושי
9 מיוחד להעמיד ערבות בנקאית אחרת, ולאחר מכן ליטול בחזרה את הערבות הבנקאית
10 הראשונה ולהחזירה לבנק על מנת לבטלה.
11

12 55. באשר לטענות המבקש כי ההתקשרות החוזית בין הבנק לבין לקוחותינו בנושא נטילת ערבות
13 בנקאית היא בגדר הסכם מסגרת, בכל הקשור לחובות המוטלות על הבנק מכוח סעיף 3(ב)
14 לכללי גילוי נאות, טענות אלה לא נטענו בבקשת האישור ולפיכך אף הן מהוות הרחבת חזית.
15 כמו כן, בהודעות על החיוב בעמלה מהמועד בו החל הבנק לגבות עמלת מינימום (נספח ו'
16 לבקשת האישור), מצוין במפורש החיוב בעמלה, וכי היא מהווה עמלת מינימום לעסקה.
17

18 56. נוכח כל האמור לעיל, לא שוכנעתי כי קיימת אפשרות סבירה שהשאלות המהותיות שבעובדה
19 ובמשפט הטעונות הכרעה בעניין טענת המבקש לגבי שינוי העמלות על ידי הבנק בערבות קיימת,
20 תוכרע לטובת המבקש, ועל כן איני מוצא הצדקה לאשר עילה זו במסגרת תובענה ייצוגית.
21

הטענה כי הבנק לא היה רשאי לגבות מלקוחותינו עמלת מינימום יותר מפעם אחת

ערבות בנקאית לתקופה קצובה – האם הרחבת חזית?

26 57. טרם אפנה לדיון המרכזי בעילת תביעה זו, אתייחס למחלוקת המקדמית שנתגלעה בין הצדדים
27 לגבי הגדרת הקבוצה השנייה. לשיטת הבנק, טענות המבקש בנושא זה בכל הקשור ללקוחות
28 שנטלו מהבנק ערבות קצובה, מהוות הרחבת חזית אסורה.
29 אין בידי לקבל טענה זו של הבנק.
30

31 58. ראשית, לא מצאתי תימוכין לטענת הבנק כי המבקש ביקש לערוך במסגרת הבקשה הפרדה
32 דיכוטומית בעניין זה בין לקוחות שנטלו ערבות קצובה לבין אלה שנטלו ערבות בלתי קצובה.
33 כך לדוגמה, בחלק המבוא בבקשה נטען: "**בנוסף, התעריפון הרשמי של הבנק, קובע מפורשות**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 כי עמלת המינימום תשולם פעם אחת בלבד, בעבור כל עסקת ערבות, בעת ביצוע הפעולה. עם
2 זאת, הבנק מחייב את כלל לקוחותיו בעמלת מינימום מידי שנה, בחריגה בוטה מהוראות
3 התעריפון". כך גם בחלק "סיכום העובדות" בבקשה נכתב כי: "יתרה מכך, גביית עמלת
4 המינימום ביחס לכל אחת מהשנים בהן הערבות עומדת בתוקף עומדת בניגוד לאמור מפורשות
5 בתעריפון הבנק, כי עמלת מינימום תשולם פעם יחידה בגין כל "פעולה" – דהיינו פעם אחת
6 בגין כל כתב ערבות שהבנק מוציא" (ר' ס' 44ג' לבקשה) (ההדגשות אינן במקור – י.ק.). מכאן
7 כי המבקש לא צמצם את עילת התביעה כך שתתייחס רק ללקוחות הבנק שנטלו ערבות בלתי
8 קצובה, ודאי כאשר הגדיר את הקבוצה השנייה, כזכור: "כל לקוחות הבנק אשר חויבו בעמלת
9 מינימום עבור ערבות בנקאית יותר מפעם אחת בגין כתב ערבות יחיד".
10
11 59. שנית, הבנק לא הוכיח או הציג כל אבחנה הקיימת בדין, בין ערבות קצובה בזמן לבין ערבות
12 בלתי קצובה בזמן, למצער בקשר לגובה העמלה שרשאי הבנק לגבות מלקוחותיו בגין נטילת
13 ערבות בנקאית. בתעריפון המלא צוין כי מחיר השירות בנוגע לערבות בנקאית "ערבות מכל סוג
14 (למעט ערבות למשתכנים... (...))... אחוז (מינימום)" (ההדגשות אינן במקור – י.ק.).
15
16 60. שלישית, הבנק לא הציג כל הבחנה במסמכי הבנק בין שני סוגי הערבויות בהקשר לעמלות.
17 בתעריפון הבנק לא יוחדה, קטגוריה שונה או נפרדת בטבלה, לערבות בנקאית קצובה ולערבות
18 בנקאית בלתי קצובה, וכך גם לא במסמכי הבנק האחרים.
19
20 61. רביעית, קשה לקבל טענת הבנק להרחבת חזית מצד המבקש, כאשר הבנק עצמו צירף דוגמאות
21 לערבות קצובה לתשובתו לבקשת האישור (נספח 7 לתשובה). יתרה מזו, לפני דיון ההוכחות
22 ביקש הבנק לצרף שתי דוגמאות נוספות לתדפיסי עמלות בקשר לערבויות בנקאיות שהעניק
23 הבנק ללקוחותיו (בקשה מס' 14), ואלה כללו תדפיס עמלות בערבות בלתי קצובה ותדפיס
24 עמלות בערבות קצובה (הבקשה התקבלה ב-24.1.18). מכאן שאף הבנק ראה את הערבויות
25 הבנקאיות הקצובות שנטלו לקוחותיו כרלוונטיות להליך דנן.
26
27 62. חמישית, אין בעובדה כי המבקש נטל ערבות בלתי קצובה כדי לאיין את יכולתו לייצג לקוחות
28 שנטלו ערבות קצובה. כידוע, התנאי הראשון בסעיף 8(א)(1) לחוק תובענות ייצוגיות מחייב
29 שתהיינה "שאלות משותפות" לחברי הקבוצה. הקושי בהתקיימות תנאי זה עולה כאשר
30 התובענה אינה עוסקת בהתנהגות או מעשה אחד מצד המשיב, אשר גרמה למספר רב של
31 נפגעים, אלא במספר התנהגויות אשר "החוט המקשר" ביניהן אינו מובהק. בענייננו, קיים חוט
32 מקשר בין שני סוגי הערבויות, שהרי בשתייהן מעמיד הבנק ערבות בנקאית לטובת הלקוח וגובה
33 עמלה. להבדל בין ערבות קצובה בזמן לבין ערבות שאינה קצובה בזמן יש משמעות, כפי שנראה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 להלן, מבחינת הנטלים שעל הצדדים, אך עקרונית, אין מניעה כי מי שנטל ערבות שאינה
2 קצובה, ייצג גם את נוטלי הערבויות הקצובות (ר' רע"א 6897/14 רדיו קול ברמה בע"מ נ' קולך
3 – פורום נשים דתיות (9.2.15) בפס' 68-69 לפסק דינו של כב' השופט י' דנציגר).
4
5 63. אשר על כן, אני דוחה טענת הבנק להרחבת חזית בעניין זה.
6
7 ערבות בנקאית לתקופה קצובה – דחיית הטענה לגופה
8
9 64. עם זאת, המבקש לא עמד בנטל להראות כי קיימת אפשרות סבירה לפיה התביעה תוכרע לטובת
10 לקוחות שנטלו ערבות בנקאית קצובה בזמן.
11
12 65. אין חולק כי הערבות הבנקאית שנטל המבקש (נספח ו' לבקשה) אינה קצובה בזמן, דהיינו היא
13 ערבות בלתי קצובה, וכי המבקש חויב על ידי הבנק יותר מפעם אחת בעמלת המינימום. אולם,
14 כפי שצוין לעיל, קיים הבדל מהותי בין שתי הערבויות: בעוד תקופתה בפועל של הערבות הבלתי
15 קצובה אינה ידועה מראש, הרי תקופת הערבות הקצובה ידועה מראש, ולפיכך, נקל לחשב
16 מראש את סך העמלות המגיעות בגינה עד תום תקופתה, ואף לחשב האם העמלה השיעורית
17 עולה על עמלת המינימום, או אז תחויב העמלה השיעורית, או שמא עמלת המינימום עולה על
18 העמלה השיעורית, או אז תחויב עמלת המינימום.
19 בהינתן האמור לעיל, מוטל היה על המבקש הנטל להראות כי חרף השוני בין שני סוגי
20 הערבויות, המשליך באופן ישיר על ההתנהלות לגביהן בעניין העמלות המחויבות, גובה הבנק
21 בגין ערבויות קצובות את עמלת המינימום יותר מפעם אחת. בנטל זה לא עמד המבקש.
22
23 66. מהמסמכים שצורפו על ידי הבנק, שעניינם ערבויות לתקופה קצובה (נספח 7 לתשובת הבנק
24 לבקשת האישור ונספח 1 לבקשה מס' 14) לא ניתן ללמוד על כך שעמלת המינימום נגבתה יותר
25 מפעם אחת. כך, לדוגמא, בנספח 1 לבקשה מס' 14, תקופת הערבות היא לשנתיים ושבוע
26 (24.8.17-31.8.19) וסכום הערבות הוא 10,000 ₪. העמלה שחויבה היא לפי 2.5% על בסיס שנתי
27 בחיוב יומי, דהיינו סך של 505.47 ₪. אילו היה הבנק נוהג לגבי ערבות זו כפי שהוא נוהג לגבי
28 ערבות בלתי קצובה עם פרמטרים דומים, היו נגבות בגינה, לפחות שלוש עמלות מינימום בסך
29 250 ₪ כל אחת (שכן מדובר בערבות להבטחת שכר דירה שעמלת המינימום והעמלה השיעורית
30 לגביה נמוכות יותר (250 ₪ ו-2.5% בהתאמה), והנה, בערבות הנ"ל, לא נהג כך הבנק.
31
32 67. המבקש תולה את יתרו בעדותה של המצהירה מטעם הבנק, הגב' גבאי, אשר העידה לשאלת
33 בית המשפט כי בערבות קצובה ל-3 שנים כאשר סכום הערבות הוא 5,000 ₪ תיגבה עמלת

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 מינימום כל שנה ובסך הכל 1,500 ₪ (עמ' 35, ש' 28-18 לפרו'). המבקש טוען כי ניתן לראות בכך
2 הודאה של הבנק בגביית עמלת מינימום יותר מפעם אחת גם מלקוחות שנטלו ערבות קצובה.
3 לא אוכל לקבל טענה זו של המבקש ממספר טעמים.
4 ראשית, הגב' גבאי אכן השיבה לשאלת בית המשפט כי לערבות קצובה בזמן תיגבה עמלת
5 מינימום מדי שנה, אך עמיתתה, הגב' אוקנין השיבה כי תיגבה עמלת מינימום אחת לכל
6 התקופה, וכי אם העמלה השיעורית עולה על עמלת המינימום, תיגבה העמלה השיעורית (עמ'
7 37 ש' 20-8). תשובה אחרונה זו מתיישבת גם עם המסמכים שהוצגו על ידי הבנק.
8 שנית, וחשוב מכך, תשובה לשאלה בחקירה נגדית אינה מספקת לצורך מעבר הרף הנדרש
9 להוכחת קיום אפשרות סבירה לכך שההכרעה לעניין הערבות הקצובה תהיה לטובת הקבוצה.
10 מצופה ממבקש בתובענה ייצוגית כי מקום בו מבקש הוא להחיל את תובענתו גם על סוג ערבות
11 בנקאית שונה מזה שנטל, ידאג להציג ולו ראשית ראיה, במסמכים, כי הבנק נוקט באותה
12 מדיניות גם לגבי הערבות מהסוג השונה, במיוחד כשלוני יש משמעות במקרה זה. ערבות
13 קצובה אינה ערבות נדירה, וניתן היה להצטייד באסמכתא לטענה עובר להגשת בקשת האישור,
14 או לפחות במסגרת הליך גילוי מסמכים. האמור לעיל לא נעשה על ידי המבקש.

15
16 68. פועל יוצא מן האמור לעיל הוא, כי איני מוצא שהמבקש הוכיח קיומה של אפשרות סבירה, כי
17 טענתו, לפיה הבנק חייב לקוחות שנטלו ערבות קצובה בעמלת המינימום יותר מפעם אחת,
18 תוכרע לטובתו. מכאן שהדיון להלן יתייחס לטענתו זו ביחס לערבויות בלתי קצובות בלבד.

19
20 עמלת מינימום בגין ערבות בנקאית לתקופה לא קצובה

21
22 69. סעיף 9 לחוק הבנקאות קובע:

23
24 **"תאגיד בנקאי לא יגבה מלקוחותיו עמלה אלא בעד שירות הכלול בתעריפון המלא**
25 **ובהתאם להוראותיו...".**

26
27 70. סעיף 3(א)(5) לתעריפון המלא (נספח 1 לתגובת הבנק לבקשה) אינו מסייע לפתרון המחלוקת
28 בין הצדדים, מאחר שהוא נוקט בלשון לקונית, וכל שמצוין בו הוא כי מחיר השירות בנוגע
29 לערבות בנקאית יהיה לפי אחוז, וכי הבנק רשאי לגבות עמלת מינימום.

30
31 71. לפיכך, אפנה לבחינת מצגי הבנק ללקוחותיו, ובפרט למסמכים ולהסכמים בהם נקבע גובה
32 העמלה, אופן חישובה ומועדי גבייתה.

33

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

72. כידוע, תעריפון הבנק הוא חלק בלתי נפרד מהחוזה הבנקאי של הבנק עם לקוחותיו [רע"א 9617/16 בנק דיסקונט לישראל בע"מ נ' לפינר סעיף 25 (28.10.18) (להלן: "עניין לפינר"; בש"א (מחוזי תל-אביב) 16302/06 צימרמן נ' בנק מזרחי טפחות בע"מ סעיף 12 (10.11.10)]. המחלוקת המרכזית בין הצדדים נוגעת לפרשנותו של סעיף 3.5.1 לתעריפון הבנק, בו נכתב ביחס לערבות הבנקאית כי גובה העמלה הוא 7% שנתי (החל משנת 2012 שונה ל-5%) מסכום העסקה; ותחת עמודת "מינימום" נכתב- "500 ₪ לפעולה" (נספח 3 לתגובת הבנק לבקשה). מסמך נוסף רלוונטי למחלוקת שנפלה בין הצדדים הוא הבקשה להוצאת כתב ערבות בנקאית. בסעיף 2(א)(3) בבקשה להוצאת כתב ערבות לדוגמה שהוגשה על ידי הבנק (נספח 5 לתגובת הבנק לבקשה) נכתב כי "במידה וסכום העמלה עפ"י שיעור העמלה שנקבע להוצאת כתב הערבות – נמוך מסכום עמלת המינימום שנקבע בתעריפון הבנק – יחויב החשבון בעמלת המינימום, בסך ____ ₪ לעסקה" (ההדגשה אינה במקור – י.ק.).

73. כידוע, נקודת המוצא לפרשנותו של כל טקסט היא לשונו [ע"א 87/15 נורדן נ' גרינברג (16.10.17)]. בפרשנות תכליתית של חוזה, לשון החוזה מתפרשת על רקע תכליתו הסובייקטיבית והאובייקטיבית. חזקה היא שתכלית החוזה היא זו העולה מלשונו הרגילה, אך חזקה זו ניתנת לסתירה באמצעות מכלול הנסיבות. כשמדובר בחוזה אחיד (ואלה הם המסמכים החוזיים שבענייננו), תכליתו היא בעיקר תכלית אובייקטיבית ולא תכליתם של הצדדים הסובייקטיביים שסכסוכם נדון [ע"א 1062/09 בנק דיסקונט לישראל בע"מ נ' ד"ר בינר (27.3.12) פסק דינה של כב' השופטת נאור (להלן: "עניין בינר")]. כללי הפרשנות הרגילים חלים גם על חוזה בנקאי, אך:

"בעת פרשנותו של חוזה בנקאי שומה על בית משפט ליתן דעתו גם למאפיינים הייחודיים לחוזה מסוג זה – ובעיקרם פערי הידע, הכוחות והמיומנות שבין הצדדים לחוזה, מעמדם המרכזי של הבנקים בחיי המסחר והכלכלה, וכן מורכבותם של החוזים הבנקאיים והקושי בהבנתם על ידי "הצרכן הקטן" [בש"א (מחוזי תל-אביב) 16302/06 צימרמן נ' בנק מזרחי טפחות בע"מ סעיף 12 (10.11.10)]."

ברע"א 1185/97 יורשי ומנהלי עיזבון המנוחה מילגרום הינדה ז"ל נ' מרכז משען (6.9.98) (להלן: "עניין מילגרום") דן בית המשפט בפרשנותו של חוזה אחיד וקבע כך:

"תכליתו (האובייקטיבית) של החוזה האחיד היא המטרות שצדדים סבירים, נבונים והוגנים היו מציבים לנגד עיניהם כמונחות ביסוד החוזה האחיד. אלה הם המטרות,

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 האינטרסים והערכים המאפיינים את הסוג והטיפוס של החוזה האחיד. אין זו
 2 תכליתם של "הספק" או "הלקוח" (כמשמעות מושגים אלה בסעיף 2 לחוק החוזים
 3 האחידים). אין אלה הדימויים שעמדו לנגד עיני הספק או הלקוח. אלה הדימויים
 4 המשותפים המאפיינים "ספק" סביר והגיוני ו"לקוח" סביר והגיוני. מקום
 5 שאינטרסים וערכים אלה מתנגשים ביניהם, זהו האיזון הראוי המאפיין צדדים
 6 סבירים והוגנים הפועלים בתום-לב להגנת ענייניהם שלהם מתוך התחשבות בענייניו
 7 של הצד האחר.

8 ההשפעה הפרשנית השנייה שיש לחוזה האחיד על פרשנותו היא זו: חזקה היא כי
 9 תכליתו של החוזה האחיד הינה כזו שהתוצאה שתושג תהא נגד האינטרס של בעל
 10 השליטה על הטקסט (הספק) ולמען האינטרסים של הצד הנשלט (הלקוח). חזקה
 11 זו תחול רק אם לא עלה בידי הפרשן לגבש תכלית ברורה של החוזה. מקובל בפסיקה
 12 לכנות זאת כלל בדבר פרשנות נגד המנסח. חזקה פרשנית זו מהווה כלל פרשני בעל
 13 אופי משני...

14 ביסוד חזקה זו עומדת שליטתו של אחד הצדדים על תוכן החוזה האחיד. בחוזה כזה,
 15 כך יש להניח, הצד בעל השליטה דאג להיטיב עם האינטרסים שלו עצמו. אין זה
 16 ראוי להעניק לו זכויות נוספות בדרך פרשנית. בעל השליטה הוא גם לרוב במצב הטוב
 17 ביותר לדעת על דבר חוסר הוודאות של הטקסט ולדאוג לאינטרסים של עצמו בעתיד,
 18 בדרך של תיקון החוזה".

19
 20 74. תיקון מס' 12 חייב את הבנק לקבוע את תעריפון הבנק בהתאם להוראות התעריפון המלא,
 21 מבלי לחרוג ממנו, כשנתון לו שיקול דעת לגבי שיעור או גובה העמלות שייגבו על ידו (כל עוד
 22 אינן מפוקחות), תוך חיוב ליידע את הלקוחות בדבר התעריפון המלא ושיעור או גובה העמלות
 23 הנגבות על ידו לפיו.

24 כבר נקבע ברע"א 9617/16, עניין לפינר, כי:

25
 26 "מטרת תיקון החקיקה הייתה להגביר את השקיפות בגביית עמלות, לשפר
 27 את יכולת ההתמצאות של הלקוחות בחיובי הבנק ולאפשר להם להשוות בין
 28 מחירי העמלות המוצעים להם על ידי בנקים מתחרים. במובן זה תיקון מס'
 29 12 הוא בעל אופי "צרכני" מובהק..." , וכן:

30
 31 "במוקד תיקון מס' 12 ניצבת ההנחה כי "ידע הוא כוח"; וכי פישוט העמלות
 32 לצד פרסומן בצורה הוגנת ומובנת – ומשמע, הנגשתן – עשוי לשפר את יכולת

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 ההתמצאות של הלקוח בעמלות הנגבות ממנו ובכך גם לקדם את התחרות בין
2 הבנקים", וכך:

3

4 "תכלית חובת הפרסום היא להנגיש את העמלות ללקוחות הבנק וליתן בידם
5 מידע שיאפשר להם לנסות ולשפר את התנאים החלים עליהם ואף יקדם את
6 התחרות בין הבנקים בנוגע לגובה העמלות. ומכאן נמצאנו למדים, כי מקום
7 שבו נקט הבנק בלשון עמומה ביחס לעמלות שנגבות על ידו – הדבר צריך
8 לפעול לחובתו".

9

10 75. בצד האמור לעיל, אני נכון לקבל את טענת הבנק כי תכלית עמלת המינימום היא לזכות את
11 הבנק בתשלום מינימלי בגין תשומות גם מקום בו ערך הפעולה המבוצעת נמוך, והיא נועדה
12 להגן על הבנק מקום בו סכום הערבות המונפקת נמוך ולכן שיעור העמלה השיעורית נמוך (סעיף
13 5 לתצהיר הגב' אוקנין).

14

15 76. לאור כל האמור לעיל נבחן את המחלוקת הפרשנית בין הצדדים, ואקדים ואציין כי לאחר
16 בחינה זו, אין בידי לקבל את פרשנות הבנק כי רשאי הוא לגבות עבור ערבות בנקאית בלתי
17 קצובה עמלת מינימום שנתית.

18

19 77. לשון תעריפון הבנק והבקשה להוצאת כתב ערבות מבחינים בין העמלה השיעורית שלגביה
20 נכתב כי היא "לשנה" לבין עמלת המינימום שהיא "לפעולה" או "לעסקה". הבחנה זו היא
21 בעלת משמעות פרשנית. דהיינו, ככל שהבנק היה חפץ לחייב את לקוחותיו לשלם עמלת
22 מינימום שנתית, לא הייתה מניעה כי יציין שעמלת המינימום נגבית אף היא "לשנה". במובן
23 זה, הלשון הפשוטה של המילים בהן בחר הבנק להשתמש בקשר לחיוב עמלת המינימום, אינה
24 תומכת בפרשנותו של הבנק כי הוא רשאי לחייב את לקוחותיו בעמלת מינימום **על בסיס שנתי**.

25

26 78. על פי טענות הבנק, השירות הניתן על ידו בקשר לערבות בנקאית בלתי קצובה מתחיל מהבקשה
27 להוצאת הערבות ונמשך עד לפקיעתה. הבנק מבצע פעולות תפעוליות פנימיות (בדיקת בטוחות,
28 בדיקת אשראי, מעקב וכד'), מרתק הון על מנת להמשיך ולעמוד בהתחייבותו כלפי הצד
29 השלישי, ונוטל סיכון שהערבות תמומש. הבנק טוען כי פעולות אלו מבוצעות על ידו מדי שנה,
30 וכנגד כך גובה מדי שנה את העמלה (ס' 4, 16, 29, 32 לסיכומי הבנק).

31

32 פרשנות הבנק כי הפעולות שנמנו לעיל מזכות אותו בתשלום עמלת המינימום אינה סבירה, שכן
33 משמעות קבלת פרשנות זו היא כי הבנק רשאי לגבות את עמלת המינימום לא רק באופן שנתי,
אלא עבור כל פעולה מהפעולות הנ"ל בנפרד, שהרי תעריפון הבנק מתייחס לעמלת מינימום

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 לפעולה. אף הבנק אינו מהין לטעון זאת, שהרי ברור לו האבסורד שבכך, ולכן טען כי ביצוע כלל
2 הפעולות הנ"ל בשנה מזכה אותו בעמלת מינימום "שנתית". טענה זו אינה עקבית ואינה
3 מתיישבת גם עם לשון התעריפון. הפרשנות המועדפת היא כי הכוונה במילה "לפעולה"
4 שבתעריפון הבנק היא לפעולת הוצאת הערבות, ואולי לפעולה מהותית כגון שינוי שמבקש
5 הלקוח לערוך בערבות, אך לא לאותן פעולות פנימיות נטענות שמבצע הבנק, כדבר שבשגרה,
6 במהלך פעילותו הרגילה, וללא כל ביטוי חיצוני, כשאין לשכוח כי הבנק זכאי לגבות בכל מקרה,
7 באופן שנתי, את העמלה השיעורית שסכומה אינו מבוטל (למשל, בגין ערבות בסך 5,000 ₪
8 תשולם עמלה שיעורית שנתיית בסך 250 ₪).
9
10 79. המיטב שניתן לומר לטובת הבנק לעניין פרשנות המילה "לפעולה" היא כי הבנק הותר עמימות
11 רבה לגבי פרשנות מילה זו. במצב דברים זה יחול האמור בפסק הדין בעניין לפינר, כי נקיטת
12 לשון עמומה על ידי הבנק פועלת לחובתו.
13
14 80. זאת ועוד, כידוע, חוזה בנקאי מגלם באופן אינהרנטי פערי כוחות משמעותיים בין הבנק לבין
15 הלקוח. לפיכך, בפרשנות הסכם בין הבנק לבין לקוחו, ראוי להפעיל כללים פרשניים מיוחדים,
16 לרבות הכלל של פרשנות כנגד המנסח [ע"א 3352/07 בנק הפועלים נ' הורש פסקה 14 בפסק
17 דינו של כב' השופט גובראן (7.12.09)]. כן ר' עניין מילגרום, בו נקבע כי אין זה ראוי להעניק
18 לצד ששלט בניסוח החוזה ודאג להיטיב עם האינטרסים שלו עצמו זכויות נוספות בדרך
19 פרשנית. במקרה הנוכחי, ככל שקיימת אי בהירות פרשנית לגבי המונחים בהם בחר הבנק,
20 לרבות בקשר לתנאי לחיוב הלקוח בעמלת המינימום – הרי שראוי לפרש מונחים אלו כנגד
21 מנסחם – הבנק, ולא לתת לו ליהנות מספק פרשני.
22
23 81. על כוונתו האמיתית של הבנק באשר לשאלה מתי וכמה פעמים יוכל לגבות את עמלת
24 המינימום, ניתן ללמוד מנוסח טופס הבנק שכותרתו "בקשה להוצאת ערבות בנקאית" עליו
25 נדרש הלקוח לחתום.
26 הבנק צירף כנספח 5 לתשובתו לבקשת האישור, דוגמאות לטופס הבקשה להוצאת ערבות
27 בנקאית, בתקופה שלאחר כללי העמלות, ובכל הטפסים הנ"ל הופיע הסעיף הבא:
28
29 "במידה וסכום העמלה עפ"י שיעור העמלה שנקבע להוצאת כתב הערבות – נמוך מסכום
30 עמלת המינימום שנקבע בתעריפון הבנק – יחוייב החשבון בסכום עמלת המינימום בסך
31ש"ח לעסקה" (ההדגשה אינה במקור – י.ק.).
32

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 עינינו הרואות, כי בניגוד לשימוש במילה "לפעולה" לצורך עמלת המינימום בתעריפון הבנק,
2 הרי במסמך החוזי שבין הבנק ללקוח, המחייב את שני הצדדים כמובן, משתמש הבנק במילה
3 "לעסקה" לצורך המקרה בו תחויב עמלת המינימום, דהיינו עמלת מינימום מחויבת פר עסקה.
4
5 לקוח הנוטל ערבות בנקאית מהבנק (בין אם לתקופה קצובה ובין אם לתקופה בלתי קצובה)
6 עורך עסקה אחת עם הבנק, ולא מספר עסקאות, ומכאן שגם עמלת המינימום היא אחת.
7
8 פרשנות הבנק לפיה כשלקוח נוטל מהבנק ערבות בנקאית בלתי קצובה הוא מסכים למעשה
9 מראש לביצוע מספר עסקאות עם הבנק, בכל שנה, כל עוד הערבות הבנקאית בתוקף – ובהתאם,
10 כי הבנק רשאי לגבות ממנו את עמלת המינימום עבור כל עסקה שכזו, אינה מתיישבת עם לשונו
11 הפשוטה של התעריפון ושל הבקשה להוצאת כתב ערבות.
12
13 בהקשר זה אין לקבל את טענת הבנק כאילו ברירת המחדל היא שעסקת ערבות בלתי קצובה
14 היא לשנה. לטענה זו אין כל עיגון וביסוס, לא בדין ולא במסמכים החוזיים שבין הצדדים.
15 ערבות "בלתי קצובה" סופה להיקצב בסופו של יום, בהתאם לתנאים הנקובים בה. העובדה כי
16 הלקוח אינו יכול למסור מראש לבנק את תקופת הערבות אינה מביאה לגידור העסקה שעורך
17 הלקוח עם הבנק לשנה בלבד. מכאן שהעסקה היחידה שעורך הלקוח עם הבנק במקרה של
18 נטילת ערבות בלתי קצובה היא נטילת הערבות הבנקאית מהבנק כאשר תקופת העסקה נקבעת
19 בשלב מאוחר יותר עם פקיעת הערבות.
20
21 82. איני רואה חשיבות לשאלה אם עסקת ערבות בנקאית בלתי קצובה היא "עסקה מתמשכת" או
22 עסקה חד פעמית. אין חולק כי לקוח שנוטל ערבות בלתי קצובה מהבנק, חותם על המסמכים
23 הנדרשים לשם כך פעם אחת, גם אם התקופה בה הערבות הבנקאית תקפה, נמשכת מספר
24 שנים. במובן זה, מדובר בעסקה אחת, חד פעמית, שמבצע הלקוח מול הבנק.
25
26 אין כל תמיכה לטענת הבנק כאילו אחת לשנה מתקיימת "עסקת חידוש" של הערבות הבנקאית
27 מול הלקוח.
28 לא הוכחה טענת הבנק כי בנטילת ערבות בנקאית בלתי קצובה נמסר ללקוח כי הוא יידרש
29 לשלם עבור "חידוש הערבות". בהמשך לכך, גם אם מדובר בעסקה מתמשכת, מכך לא ניתן
30 ללמוד כי נמסר ללקוח כי יידרש לשלם בכל שנה את עמלת המינימום ככל שהעמלה השיעורית
31 תהיה נמוכה ממנה.
32 הבנק מבסס את טענותיו על תדפיס העמלות שנמסר ללקוח שנטל ערבות בלתי קצובה, ממנו
33 ניתן לשיטתו של הבנק ללמוד כי בהתחשב בגובה הערבות יחויב הלקוח בעמלת המינימום יותר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיזוני: מספר תיק חיזוני

- 1 מפעם אחת, כל עוד הערבות תהיה בתוקף. בדוגמה שצורפה כנספח 1 בבקשה מס' 14 (תדפיס
2 חישוב עמלה לערבות מיום 2.3.09) בקשר לנטילת ערבות בלתי קצובה בסכום של 6,000 ₪ צוין,
3 סכום העמלה (שהייתה עמלת מינימום), כי נגבתה עד מועד שהוא שנה מיום הקמת הערבות,
4 וכי תקופת החישוב היא שנה. ואולם, אין בהודעה על תשלום עמלת המינימום לתקופה של שנה
5 כדי ללמד את הלקוח על כך שבשנה שלאחר מכן שוב תיגבה עמלת מינימום, וכך באופן שנתי
6 כל עוד הערבות תהיה בתוקף. הלקוח רשאי לסבור כי מהשנה השנייה ואילך תיגבה ממנו עמלה
7 שיעורית. בתדפיס העמלות הנשלח ללקוח מהשנה השנייה ואילך, אין כבר אקט הסכמי, שכן
8 הלקוח חתם על המסמכים הנדרשים בעת שביקש להנפיק ערבות בנקאית, ואינו נדרש לחתום
9 על הסכמות נוספות במהלך חיי הערבות.
10
11 83. עמדתי לעיל על השימוש שעושה הבנק במילה "לעסקה" בהקשר לעמלת המינימום ומשמעותו.
12 לשימוש זה קיים גם היבט נוסף, העולה מבקשה להוצאת כתב ערבות בנקאית מיום 2.3.09,
13 אשר בבקשה מס' 14 מטעם הבנק התבקש צירופה כאחת מדוגמאות הבנק, והותרה הגשתה.
14 בבקשה זו להוצאת ערבות נכתב, בין היתר, כך: **"במידה והעמלה עפ"י שיעור העסקה שנקבע**
15 **להוצאת כתב הערבות – נמוך מסכום עמלת המינימום שנקבע בתעריפון הבנק – יחוייב**
16 **החשבון בעמלת המינימום, בסך 500 ₪ לעסקה, ובעמלת עריכת מסמכים בסך - ₪**
17 **לעסקה"**. הגב' גבאי, המצהירה מטעם הבנק, אישרה בעדותה כי עמלת עריכת המסמכים נגבית
18 מהלקוח באופן חד-פעמי (עמ' 34, ש' 3 לפרו'). במובן זה, העובדה כי הבנק בחר להשתמש במונח
19 "לעסקה" בקשר לעמלת עריכת מסמכים וכן בקשר לעמלת המינימום, כאשר הוא מודה כי
20 עמלת המינימום היא חד-פעמית, אף היא תומכת בפרשנות כי הבנק אינו רשאי לגבות את עמלת
21 המינימום באופן שנתי.
22
23 84. עניין נוסף הוא התמיהה המתעוררת לגבי השוני בין עמלת המינימום הנגבית בגין ערבות קצובה
24 לבין זו הנגבית בגין ערבות בלתי קצובה. הבנק טען כי העמלה מחויבת עבור השירות שמספק
25 הבנק בכל שנה ללקוח הנוטל ערבות בנקאית, וכי היא נגבית עבור כל שנה בנפרד. בערבות
26 קצובה, שתקופתה ידועה, מחושבת העמלה עבור כל שנה ומשולמת מראש עבור כל השנים. אם
27 עמלת המינימום נמוכה ממנה, תיגבה רק עמלת המינימום עבור כל התקופה. מנגד, מאחר
28 שבערבות בלתי קצובה אין יודעים מראש את תקופת הערבות, לא ניתן לשלם את העמלה מראש
29 לכל התקופה, והיא משולמת בתחילת כל שנה בה ניתן השירות, כשאם העמלה השיעורית
30 השנתית נמוכה מעמלת המינימום, תיגבה עמלת המינימום כל שנה.
31 האמור לעיל מביא לשוני בין גובה העמלה הנגבית בגין ערבות קצובה לבין זו הנגבית בגין
32 ערבות בלתי קצובה, כמעט בכל מקום בו מעורבת עמלת מינימום. לשם ההמחשה בלבד, לקוח
33 הנוטל ערבות קצובה בסך 6,000 ₪ ל-3 שנים (בהנחה שאחוז העמלה השיעורית הוא 5%) ישלם

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיזוני: מספר תיק חיזוני

- 1 עמלה שיעורית בסך 900 ₪, מבלי צורך לשלם עמלת מינימום. מנגד, לקוח אחר שיטול ערבות
2 בנקאית בלתי קצובה בתנאים דומים, אשר תפקע לאחר 3 שנים, דהיינו תקופה זהה לתקופה
3 בה הייתה בתוקף הערבות הקצובה, ישלם בכל שנה עמלת מינימום בסך 500 ₪ (שכן העמלה
4 השיעורית השנתית מסתכמת ב-300 ₪ בלבד), ובסה"כ 1,500 ₪.
5 אם מדובר בערבות בנקאית בסכום נמוך יותר, למשל 3,000 ₪, יגדל הפער בין העמלות במקרה
6 דנן (בערבות קצובה תשולם עמלת מינימום אחת בסך 500 ₪, ואילו בערבות בלתי קצובה
7 ישולמו 3 עמלות מינימום, ו-1,500 ₪ בסה"כ).
8
9 הבנק לא טען וממילא אף לא הוכיח כי השירות שניתן על ידו או הפעולות שמבוצעות על ידו
10 בקשר לערבות בלתי קצובה, שונה מהשירות שניתן בקשר לערבות קצובה. להיפך, ניתן לסבור
11 לכאורה כי אותן פעולות מבוצעות הן לגבי ערבות בלתי קצובה (ר' סעיף 34 לעיל), והן לגבי
12 ערבות קצובה.
13 אם כך, אין מקום לגביית עמלות שונות בשני המקרים, כשהשוני נעוץ בפרשנות התנאים בהם
14 מותר לבנק לגבות עמלת מינימום. אף האמור לעיל מצביע על אי נכונות פרשנות הבנק.
15
16 שוני זה פתיר ברובו על נקלה, שהרי ככל שהערבות הבלתי קצובה נמשכת מעבר לשנה, ניתן
17 יהיה לדעת מתי תעבור העמלה השיעורית את עמלת המינימום, ובהתאם לכך תיגבה מאותו
18 מועד רק העמלה השיעורית. כך, בדוגמא שהובאה בסעיף זה לעיל (ערבות בנקאית בלתי קצובה
19 על סך 6,000 ₪), יודע הבנק בתחילת השנה השנייה כי העמלה השיעורית בסך 300 ₪ לשנה,
20 מגיעה עתה לסך של 600 ₪ עבור שנתיים, ומאחר שנגבתה בשנה הראשונה עמלת מינימום בסך
21 500 ₪, יגבה הבנק בתחילת השנה השנייה עמלה בסך 100 ₪, המשלימה לסך של 600 ₪,
22 ומהשנה הבאה והלאה יגבה מדי שנה את העמלה השיעורית המגיעה לו. בכך יגשים גם את
23 ההגנה אותה ביקש בגביית עמלת מינימום אחת לעסקה.
24
25 85. מעבר לדרוש, יצוין כי הבנק לא עמד אף בנטל להוכחת הפעולות המבוצעות על ידו במהלך "חיי"
26 הערבות הבנקאית. פעולות אלה לא נזכרו בתצהירי המצהירות מטעמו, ורק בעדותן הזכירו הן
27 אותן, ואף זאת, באופן בלתי משכנע.
28 כך, נשאלה גב' אוקנין, המצהירה מטעם הבנק, על ידי בית המשפט לטיבן של פעולות נטענות
29 אלה, אך לא ידעה לנקוב בהן במפורש ("לא מכירה את ההתנהלות לגמרי, יש פעילות טכנית,
30 יש דוחות, ויש פקידים שיושבים מול הדוחות האלו" (עמ' 43 ש' 22-23 לפרו')). כך גם עדותה
31 של הגב' גבאי לגבי פעולות נטענות אלו הייתה כללית ולא גובתה בראיה כלשהי (עמ' 32, ש' 22-
32 30). לא הוכחה, אפוא, טענת הבנק כי זכותו לגבות עמלת המינימום יותר מפעם אחת נגזרת
33 מפעולות ייחודיות או שונות המבוצעות על ידו בקשר לערבות בלתי קצובה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1
2 86. בשולי הדברים אציין כי לא מצאתי ממש בטענת הבנק כי טענתו המרכזית של המבקש בקשר
3 לקבוצה השנייה הייתה לכאורה כי הבנק זכאי לגבות עמלת מינימום חד פעמית ואסור לו לגבות
4 כל עמלה מעבר לכך, לרבות עמלה שיעורית שנתית. הגדרת הקבוצה השנייה, כמפורט לעיל,
5 אינה מחזקת טענה זו, וכך גם הסעד שנוסח על ידי המבקש "להימנע מלחייב לקוחות שנטלו
6 ערבות בהתאם לתעריפון בעמלת מינימום "שנתית" מעבר לשנה הראשונה" (ר' סעיף
7 149(יא)(2) לבקשה). בסעיף 32 לתשובה שהגיש המבקש לתגובת הבנק לבקשה נכתב ביחס
8 לקבוצת התובעים השנייה כי "כאשר הבנק מניח בסמוך לכך בפני הלקוח "תדפיס גילוי
9 עמלות" המתייחס לסכום עמלת מינימום יחיד (500 ₪), ואינו מציין בשום מקום כי בחלוף
10 שנה תגבה מהלקוח עמלת מינימום שנתית נוספת, הדבר מטעה את הלקוחות..." (ההדגשות
11 במקור – י.ק.). מכאן עולה כי המבקש טען בכתבי טענותיו כנגד גבייה נוספת של עמלת
12 המינימום, ולא כנגד גביית עמלה בגין הערבות הבנקאית בכלליות מעבר לתשלום עמלת
13 המינימום.
14
15 87. בנוסף, איני מוצא גם רלוונטיות בטענת הבנק כי תעריפון הבנק נשלח לבנק ישראל ואושר על
16 ידו. כאמור, המחלוקת בין הצדדים נוגעת לפרשנות שיש ליתן לתעריפון הבנק, ולמצגים שניתנו
17 על ידי הבנק ללקוחותיו בהשוואה לגביית העמלות על ידו בפועל. לפיכך, גם אם אושר תעריפון
18 הבנק על ידי בנק ישראל, הרי שאין בכך כדי להעלות או להוריד בעניין המחלוקת שבין הצדדים.
19
20 88. עוד אוסיף כי אין בטענת השיהוי שהעלה הבנק (לפיה טענתו של המבקש ביחס לחיוב בעמלת
21 המינימום יותר מפעם אחת נטענה לראשונה ב-2014, כ-6 שנים לאחר שחויב בעמלה זו) כדי
22 להביא לדחיית הבקשה, זאת, לרבות בהתחשב בכך שהבנק אף לא הוכיח כי שינה מצבו לרעה
23 נוכח השיהוי הנטען על ידי המבקש.
24
25 89. נוכח כל האמור לעיל, שוכנעתי כי קיימת אפשרות סבירה שהשאלות המהותיות שבעובדה
26 ובמשפט הטעונות הכרעה, בעניין טענת המבקש כי הבנק אינו רשאי לגבות בעסקת ערבות
27 בנקאית לא קצובה עמלת מינימום יותר מפעם אחת, יוכרעו לטובת המבקש. את הגדרת
28 הקבוצה השנייה אותיר בעינה (בשינויים מחויבים), שכן הגם שבתעריפון הבנק ננקטה לגבי
29 עמלת מינימום לשון "לפעולה", ולפיכך ייתכנו מקרים בהם תבוצע על ידי הבנק פעולה מהותית,
30 דוגמת זו הנזכרת בסעיף 78 לעיל, פיסקה שניה, המצדיקה חיוב בעמלת מינימום, הרי בטפסי
31 הבקשה להוצאת כתב ערבות בנקאית ננקטה לשון "עסקה", ממנה עולה כי אכן אין לגבות יותר
32 מפעם אחת עמלת מינימום לגבי ערבות בנקאית, ועל פני הדברים יש לילך על פי הנוסח המיטיב
33 יותר עם הלקוח. לכן, למרות שעיקר התרעומת היא נגד החיוב השנתי האוטומטי בעמלת

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 המינימום מקום בו העמלה השיעורית השנתית נמוכה מסכום המינימום (ור' לעניין זה את
2 כותרת ההודעה הנשלחת על ידי הבנק: "הודעה לחיוב עמלה אוטומטית תקופתית בערבות
3 בנקאית", נספח ו' לבקשת האישור), הרי ככל שנגבית על ידי הבנק עמלת מינימום נוספת, שלא
4 באופן שנתי, אלא בגין פעולה כלשהי, אף חיוב זה פסול.
5
6 90. באשר ליתר העילות שבבקשה לגבי הקבוצה השנייה, אין צורך לקיים דיון נרחב בעניין, שכן
7 משקבע כי קיים סיכוי סביר להכרעה לטובת המבקש בעילה המרכזית, אין הכרח להכריע
8 באופן מקדמי מהם סיכויי התביעה ביחס לכל עילה ועילה (דברי המשנה לנשיא כב' השופט
9 ריבלין ברע"א 2128/09 הפניקס חברה לביטוח בע"מ נ' עמוסי פסקה 17 (5.7.12)).
10 ממעוף הציפור אציין אם כך כי קיים סיכוי סביר לקבלת טענת המבקש בעילת ההטעיה
11 הקבועה בסעיף 3(6) לחוק הבנקאות, לאור הפרשנות הנטענת על ידי הבנק ביחס לאפשרותו
12 לגבות עמלת מינימום באופן שנתי על פי המסמכים החוזיים, וכן לקבלת טענת המבקש בעילת
13 עשיית עושר, שהרי התקיימו לכאורה שלושת היסודות הנדרשים לכך: קבלת נכס, שירות או
14 טובת הנאה; התעשרות הבאה לזוכה מן המזכה; ההתעשרות התקבלה "שלא עפ"י זכות
15 שבדין".
16 אותיר גם למבקש את אפשרות הוכחת עילת הפרת החובה החקוקה הנסמכת על הפרת סעיף
17 26 לכללי גילוי נאות, המחייב את הבנק להודיע ללקוח את עלות השירות בעת מתן השירות,
18 ככל שזו ידועה אז.
19 עם זאת, איני מוצא מקום לאשר את עילת הרשלנות הנטענת, שהמבקש לא הרחיב לגביה את
20 הדיבור, והיא תוצר לוואי אפשרי אך לא נדרש לעילה העיקרית שאושרה לעיל.
21
22 91. בהתאם לסעיף 8(א)(2) לחוק תובענות ייצוגיות, תנאי נוסף לאישור תובענה ייצוגית הוא כי
23 התובענה הייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין. הבנק לא
24 התייחס בסיכומיו לסוגיה זו. במקרה הנוכחי, מאחר שמדובר בקבוצה מובחנת, האוחזת בעילת
25 תביעה משותפת, הרי שתובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת.
26
27 92. תנאי נוסף הנזכר בסעיפים 8(א)(3) ו-8(א)(4) לחוק תובענות ייצוגיות הוא כי קיים יסוד סביר
28 להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בדרך הולמת ובתום לב. גם בקשר לעניין
29 זה – הבנק לא טען כי ניהול התביעה הייצוגית בקשר לסוגיה זו עלול לפגוע בחברי הקבוצה
30 השנייה, או כי הייצוג והניהול לא ייעשו בדרך הולמת ובתום לב. על כן, תנאי זה מתקיים
31 במקרה הנוכחי.
32

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 הטענות הנוספות שהעלה המבקש בבקשה

2

3 93. כנזכר בסעיפים 11-12 לעיל, טענותיו הנוספות של המבקש אינן עוד על הפרק.

4

5 IV. סיכום והוראות להמשך

6

7 94. ניתן אישור להגשת התובענה הייצוגית, רק לגבי טענת המבקש כי הבנק אינו רשאי לגבות יותר
8 מעמלת מינימום אחת בגין ערבות בנקאית לתקופה בלתי קצובה.

9

10 95. הגדרת הקבוצה:

11

12 "כל לקוחות בנק דיסקונט לישראל בע"מ שחל עליהם תעריפון הבנק ליחיד/עסק קטן,
13 אשר נטלו מהבנק ב-7 השנים שקדמו להגשת בקשת האישור ערבות בנקאית לתקופה לא
14 קצובה, וחויבו בגינה יותר מפעם אחת בעמלת מינימום".

15

16 96. התובע המייצג הוא עו"ד אביעד ויסולי; בא כוח התובע המייצג הוא עו"ד איתמר כהן.

17

18 97. העילות: הפרת חוזה, הטעייה לפי סעיף 6(3) בחוק הבנקאות, הפרת חובה חקוקה הקבועה
19 בסעיף 26א בכללי גילוי נאות, ועשיית עושר ולא במשפט.

20

21 98. השאלה המשותפת לחברי הקבוצה: האם רשאי הבנק לחייב את חברי הקבוצה בעמלת
22 מינימום יותר מפעם אחת בגין ערבות בנקאית אחת, והאם מתקיימות העילות שלעיל.

23

24 99. הסעדים: צו מניעה האוסר על הבנק לחייב את חברי הקבוצה בעמלת מינימום "שנתית" מעבר
25 לשנה הראשונה; חיוב הבנק לשלם לחברי הקבוצה את נזקייהם, שהם למעשה גביית היתר
26 שנגבתה מהם בתוספת ריבית והפרשי הצמדה.

27

28 100. הבנק ישלם למייצג, ב"כ המבקש, שכר טרחה בסך 15,000 ₪, בתוספת מע"מ בגין שלב ניהול
29 בקשת האישור (בהתחשב בכך שהבקשה התקבלה חלקית, בעניין אחד בלבד), וזאת תוך 30
30 יום ממועד מתן החלטה זו.

31

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 8766-09-16 ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 101. הבנק יפרסם על חשבונו מודעה בדבר אישור התובענה הייצוגית בנוסח מוסכם על הצדדים,
2 שיכלול את הפרטים הנדרשים על פי סעיף 14(א) לחוק תובענות ייצוגיות, וכן הבהרה בדבר
3 זכותו של כל חבר בקבוצה לצאת מהקבוצה לפי סעיף 11 לחוק.
4 הנוסח יובא לאישורי עד ליום 7.5.19, ואז יינתנו הוראות ספציפיות לגבי אופן הפרסום.

5
6 102. המבקש יגיש תוך 21 יום כתב תביעה מתוקן, שיהיה כמובן מצומצם יותר, בהתאם לתוכנה
7 של החלטה זו. כתב הגנה יוגש תוך 30 יום לאחר מכן. המבקש יהיה רשאי להגיש כתב תשובה
8 תוך 21 יום לאחר מכן.

9
10 103. נקבע לקדם משפט ליום 16.9.19 שעה 08:30.

11
12 ניתנה היום, ט"ז ניסן תשע"ט, 21 אפריל 2019, בהעדר הצדדים.
13

יחזקאל קינר, שופט

14
15

